

ב איתו לדיישימורים בטלויזיה, כי מוצאי יום הבחירות בהסתדרות, פסק ליש ח"כ דויד לוי בהיסטוריהדעת פסק מעניין מאוד. כאשר נלחץ בשל חוסר ההישגים של הליכוד הימני, הוא התסאר: "אי אפשר יהיה להקים ממשלה בילעדנו!" דאמירה זו אין כל יסור.

למערך, יחד עם גרוריו האוטומטיים (ל"ע, המפד"ל וסיעות המיעוטים) יש בי כנסת היוצאת 77 מנדטים. אפילו יפסידו ביחד 3-5 מנדטים, דבר שכמעט אינו אפשרי, יהיה לו רוב יציב בלי הליכוד. אבל אמירה זו מבטאת הלידות, השורר בחוגי הליכוד. דויד לוי אינו דובר הליכוד, ואינו שייך לצמרת שלו. אבל הוא בודאי ספג, מכלי שני, את הרעיונות המנסרים שם בחלל. והרעיון הראשון הוא: להיכנס לממשלה.

ל ש לכך תימוכין מכיוון אחר. עוד בשלב הראשון של המשאל והמתן העלה שמואל תמיר רישי מית את הדרשה שיוקבע מראש מי יהיו שרי הליכוד, אם יהיה הליכוד בממשלה.

הוויכוח על נקודה זו נגנז מייד. הוא פשוט ירד אל מתחת לשולחן. כל השר

אולם מנחם בגין הוא אחד האנשים המעטים במדינה שאינם משתגעים להיות שרים. הוא פרש מן הממשלה מרצונו, ור הצליח בקושי לאנוס את גח"ל לצאת בי עיקבותיו. משום מה נדמה לו שעניינים עקרוניים חשובים יותר מן הישיבה בי ממשלה.

בגין יודע שזמחרת הבחירות הקרובות הוא יעמוד תחת לחץ עצום להיכנס שוב לממשלה. הוא גם יודע שאין לו כמעט סיכוי לעי מוד מול לחץ זה.

ה חשבון הוא פשוט, וכל אחד יכול לעשותו בראשו, גם בלי נייר ועיפרון. שני מניעים דוחפים מיפלגה להצטרף לממשלה: האמביציה והכסף.

פוליטיקאים שאינם חולקים, בעצם, על קו הממשלה, רוצים להיות בה. אם הם אנשי מעשה, כמו אריק שרון, הם שואפים אליה כדי להוכיח יכולתם. אם הם סתם רודי פייכבוד, כרבים אחרים, גם זה מספיק. פוליטיקאי מן המניין יכול לוותר על כסא של שר בקואליציה, אם הוא מאמין שכעבור ארבע שנים תחליף מיפלגתו את מיפלגת השילטון. אולם בישראל, אין הדבר אפשרי. יעבור הרבה זמן לפני ש

הימין המאוחד יוכל לרשת את מיפלגת העבודה - אם בכלל. לפוליטיקאי מן המניין אין זמן לחכות הרבה הרבה זמן. לכן ילחצו הגנרלים והפוליטיים קאים על הליכוד הימני להצטרף לממשלה. לא כולם יוכדו להיות שרים, אבל לכל אחד מותר לקוות.

ע ל כך מצטרף גורם שני, חשוב יותר. כאשר פרש בגין מן הקואליציה הממשלית, נאלץ להתגבר על איליההון המשול"ת, בים של חרות והליברלים. המיליונרים של חרות (מרדור וקרמרמן, באמצעות עזר וייצמן) התנגדו לפרשה לא פחות מהמיליונרים החולשים על המיפלגה הליברלית. אותה חזית מיליונרית סמוייה הרימה לפתע את ראשה כאשר היה נדמה שהליכוד עומד להתפוצץ. באותה יממה הרתימשבר הת"קמצה לפתע חיד הנריכה של ה"מיליונרים, והכפה לאגרוף.

מדוע נכנס לסיעה שהוא בז לה, חברת אנשים שהוא שונא אותם? מדוע התקפל ברגע האחרון, אחרי שכבר החליט קפויץ מן העגדה? הוא נדחף, כמובן, עליידי הפחד מפני דעת הקהל. העיתונות הימנית, שפינקה אותו לאחרונה בצורה חסרת תקדים, לחצה עליו.

אך נדמה לי שהיה גם גורם נוסף, שמנע ממנו להתנגד בלב שלם לליכוד. זהו הגורם היחיד שבגללו כדאי לשמואל תמיר ל" היכנס לליכוד. כראש המרכז החופשי יכול תמיר לנהל מאבקים פרלמנטריים, לזכות בעלי-אנה של אופוזיציה לוחמת. אבל דבר אחד לא יכול היה להשיג: כהונה של שר.

עבשיו היה עז תמיר לבחור בין הידה של אופוזיציונר ובין התיקי וזה לכהונת שר. הוא בחר. ל אותו רקע מובנים גם היסוסיו והתלבטותיו של מנחם בגין. היה צורך לאנוס אותו להסכים לליכוד. מדוע?

לכאורה היה הליכוד כדאי לו. באמצעות הקאריסל החדש הוא שיחק את שמואל תמיר, ושם קץ למיטרד פרלמנטרי מרגיו זה. הוא העמיד את עצמו בראש מחנה גדול יותר מכפי שהיה לו אי פעם.

אמצעות על זרם הכסף, ההזמנות והתחיקה. למיליונרים של הימין יש אינטרס מובהק להכניס את נציגיהם לממשלה.

כך התגבש בליכוד החדש, עוד לפני קוממו, רוב כרוך של אומריי הן להצטרפות לממשלה. הוא יכי דול את כל הליברלים, את ע"מ והמרכז החופשי, את אריק שרון, ואף חלק מחרות, הכפוף למרוי דוריקרמרמן, כהנהגתו הרשמית של עזר.

בגין יהיה במיעוט. הוא יצטרך להוביל בעצמו את המחנה אל הממשלה, כי אחרת ימצא את עצמו מבודד ומנוטל. הוא יודע זאת, ולכן היה צורך לאנוס אותו.

א פשר לומר: זהו חשבון בלי בעל-הבית. ליתר דיוק: בלי בעלת-הבית.

שבדר מנשק את ידה. האידיליה כבר קיימת. מדוע לא להעמידה על תשתית איתן של אינטרסים?

מ ה תהיה דמותה של הכנסת השמיני, גית, אם תקום הקואליציה הזאת? כל ויכוח סיעתי בכנסת נפתח עליידי "האופוזיציה הראשית". בימי הליכוד ה" לאומי היתה קיימת קאריקטורה של אופוזיציה ראשית בדמות אגודת-ישראל, וי דוברת פתח כל ויכוח. היתה זאת קאריקטורה, מפני שאגודת-ישראל מסכימה לכל מעשי הממשלה. מחוץ לתחום הדתי הצר, היא שותפה לכל תקי ציבה. ספיר מפנק אותה ביד רחבה. כיומים ההם הצטמצמה כל האופוזיציה היעילה בשתי סיעות קטנטנות - העוזים הזה והמרכז

תמיר ובאדר במשא-ומתן

החופשי. הן מיראו את מקומן שני סיעות גדולות, והן עשו זאת כי הצלחה ניכרת. עתה נעלם המרכז החופשי מן האופק האופוזיציוני. אם תקום קואליציה גדולה, יהיה שמואל תמיר חבר בה. אם יהיה שר, בודאי נשמע נאומים מהזירים להגנה על הממשלה, כנאומיו של ויקטור שמיטוב, שהיה גם הוא פעם אופוזיציונר חריף.

ע ל רקע נוף פרלמנטרי זה, מחמירות כל הסכנות החמורות בלאו הכי.

נופר-באדר

קיסניג'ר וכלה בבעיות המצוקה. העסקנים הממולחים של מנגנון המיפלגה תפסו זמנו שקארטל עדיף תמיד על התחרות חופשית. הם ניצחו על תהליך הקארטליזציה של מפא"י, אחדות-העבודה, רפ"י ומפ"ם. הם יצרו בכנסת את הקארטל בדר-עופר.

בעיניהם אין דבר טבעי יותר מאשר הקמת קארטלינג, שבו יתי חברו הקארטל של המערך וה"קארטל של הליכוד. זה היה יותר קשה אילו נותרו חילוקי דיעות משמעותיים בין שני הקארטלים. אבל אין. חילוקי-הדעות בין דיון, אריק ועזר קטנים יותר מחילוקי-הדעות בין דיון ואלון, שגם הם קטנים למדי. ספיר ומרדור מסתדרים מצויין. גולדה אהבה את השר מנחם בגין, החולק לה מהמאות בשעה